

171. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging der Invaliditeitswet, der Ongevallenwet 1921, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, der Ziektewet, der Kinderbijslagwet en van het Ziekenfondsenbesluit.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, den 14 Maart 1946.

W I L H E L M I N A.

171. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wensche-lijk is, in verband met de plaatsgevonden hebbende stijging van de loonen, eenige wijzigingen te brengen in de Invaliditeitswet, de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en het Ziekenfondsenbesluit;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I.

De Invaliditeitswet wordt als volgt gewijzigd:

1°. In de artikelen 41a, 52, eerste lid, en 55, vierde lid, worden de woorden „3000 gulden” vervangen door de woorden: „3750 gulden”.

2°. In artikel 45 worden de woorden „drie duizend gulden” vervangen door de woorden: „drie duizend zeventienhonderd en vijftig gulden”.

Artikel II.

In de Ongevallenwet 1921 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. In de artikelen 16, vijfde lid, 40, vierde lid, 46, tweede lid, 47, 78, eerste lid, 87, eerste lid, en 93, tweede lid, worden

de woorden „acht gulden” vervangen door de woorden: „tien gulden”.

2°. In artikel 25, tweede lid, worden de woorden „vier gulden” vervangen door de woorden: „vijf gulden”.

Artikel III.

De Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 wordt gewijzigd als volgt:

1°. In de artikelen 36, derde lid, 75, eerste en tweede lid, 79, derde lid, 99, eerste lid, en 101, tweede lid, worden de woorden „acht gulden” vervangen door de woorden: „tien gulden”.

2°. In artikel 48, derde lid, worden de woorden „vier gulden” vervangen door de woorden: „vijf gulden”.

Artikel IV.

In de Ziektewet worden de volgende wijzigingen gebracht:

1°. In de artikelen 1, onder c, en 37, zevende lid, onder c, worden de woorden „3000 gulden” vervangen door de woorden: „3750 gulden”.

2°. In de artikelen 37, eerste lid, en 68, worden de woorden „acht gulden” vervangen door de woorden: „tien gulden”.

3°. Vóór artikel 50 wordt het cijfer „1.” geplaatst; aan dit artikel wordt toegevoegd een tweede lid, luidende:

„2. De bepaling van het voorgaande lid is niet van toepassing op den verzekerde, wiens overeengekomen vast loon in geld, verdiend in loondienst van één of meer ondernemingen of publiekrechtelijke lichamen of in andere dienstbetrekkingen, meer bedraagt dan 3000 gulden per jaar; daarbij wordt het over gedeelten van een jaar overeengekomen vast loon in geld tot jaarloon herleid. Indien de overeenkomst is gesloten voor een of meer weken, wordt een jaar berekend op 50 weken.”.

Artikel V.

De Kinderbijslagwet wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 28 worden de woorden „acht gulden” vervangen door de woorden: „tien gulden”.

Artikel VI.

Artikel 3, eerste lid, van het Ziekenfondsenbesluit wordt als volgt gelezen:

„1. De bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid van artikel 2, komt, ook indien zij de in dat lid bedoelde inkomensgrens overschrijden, toe aan de personen, die verplicht verzekerd zijn ingevolge de Ziektewet, tenzij hun overeengekomen vast loon in geld, verdiend in loondienst van een of meer ondernemingen of publiekrechtelijke lichamen of in andere dienstbetrekkingen, meer bedraagt dan 3000 gulden per jaar; daarbij wordt het over gedeelten van een jaar overeengekomen vast loon in geld tot jaarloon herleid. Indien de overeenkomst is gesloten voor een of meer weken, wordt een jaar berekend op 50 weken. Voor deze personen blijft het bepaalde in het derde lid van artikel 2 buiten toepassing.”.

Artikel VII.

Overgangsbepalingen.

1. Ten aanzien van den verzekerde, die uitsluitend ten gevolge van de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet op den dag der inwerkingtreding van deze wijziging ingevolge die wet verzekerd wordt, blijft het bepaalde in artikel 53, eerste lid, onder a en b, dier wet buiten toepassing.

2. Ten aanzien van den verzekerde, die uitsluitend tengevolge van de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet op den dag der inwerkingtreding van deze wijziging, ingevolge die wet verzekerd wordt, wordt voor de berekening van de 156 werkdagen, als bedoeld in de artikelen 37, zevende, achtste en negende lid, en 55, achtste, negende en tiende lid, der Ziektewet, geacht de wijziging van artikel IV, onder 1°, van deze wet in werking getreden te zijn op den dag, welke gelegen is een jaar vóór den dag der bevalling.

3. Ten aanzien van den verzekerde, die uitsluitend ten gevolge van de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet, ingevolge die wet verzekerd wordt, is van toepassing het bepaalde in artikel 55 der Ziektewet, hoewel zijn verzekering is geëindigd binnen twee maanden na den datum, waarop zijn verzekering is aangevangen, indien hij tot aan het einde zijner verzekering onafgebroken verzekerd is geweest.

Artikel VIII.

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,

171. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De gedurende den oorlog en na de bevrijding plaats gevonden hebbende stijging van de loonen heeft er toe geleid, dat vele arbeiders, die voorheen onder de Ziektewet en de Invaliditeitswet vielen, de loongrens van f 3000, welke in deze wetten is gesteld, hebben overschreden. Hierdoor zijn zij buiten de werking van deze wetten komen te vallen, hoewel zij maatschappelijk zijn blijven behoren tot diegenen, voor wie de in die wetten getroffen voorzieningen bedoeld zijn.

De ondergeteekende acht het wenschelijk, dat maatregelen genomen worden, opdat deze arbeiders ook na de bovengenoemde loonsverhoging onder de toepassing van de sociale verzekeringswetten, hiervoren bedoeld, blijven vallen. Daartoe zal de loongrens, welke in de Invaliditeitswet en de Ziektewet op f 3000 is gesteld, verhoogd behooren te worden. De ondergeteekende is van meening, dat verhoging dier loongrens tot f 3750 voldoende kan worden geacht.

Niet te vermijden is echter, dat er dan ook een aantal personen onder de Ziektewet en de Invaliditeitswet wordt gebracht, die er vóór de loongrensverhoging niet onder vielen, t. w. zij, wier loon vóór de loonsverhoging meer dan f 3000 en na de verhoging minder dan f 3750 bedraagt, of wier loon voorheen meer dan f 3000, doch minder dan f 3750 bedroeg en die geen verhoging ontvingen.

Naar de meening van den ondergeteekende mag dit niet als een bezwaar gelden. Deze groep arbeiders had een loon, dat slechts weinig boven de bestaande loongrens kwam; die groep arbeiders stond daardoor dicht bij degenen, voor wie gewenscht was, dat zij onder de sociale verzekeringswetten zouden vallen.

Wel doet zich bij de loongrensverhoging ingevolge de Ziektewet een bezwaar gevoelen ten aanzien van het Ziekenfondsenbesluit. Dat besluit is als het ware aan de Ziektewet gekoppeld, doordat de loongrens, in de Ziektewet voorkomende, voor de loonarbeiders als welstandsgrens voor het Ziekenfondsenbesluit geldt. De verplicht verzekerde krachtens de Ziektewet is tevens rechtstreeks verzekerde krachtens het Ziekenfondsenbesluit. Hij is in verband met het bepaalde in artikel 50 der Ziektewet praktisch gedwongen zich aan te sluiten bij een ziekenfonds. Tegen die samenkoppeling bestond reeds bezwaar bij de invoering van het Ziekenfondsenbesluit, toen de loongrens f 3000 bedroeg, in het bijzonder van de zijde van de geneeskundigen en van verzekerden, die een loon, varieerende tusschen f 2000 en f 3000

's jaars, verdienden. Het laat zich aanzien, dat die bezwaren zich thans veel sterker zullen doen gevoelen bij een verhoging van die grens tot f 3750, waar dan een groep personen gedwongen zal worden zich bij een ziekenfonds aan te sluiten, die veelal zulks niet begeeren en de voorkeur er aan geven door den geneesheer als particuliere patiënt behandeld te worden. Ook is van medische zijde tegen verhoging van de loongrens voor het Ziekenfondsenbesluit ernstig bezwaar gemaakt. Dit punt eischt dan ook gezette overweging. Ondergeteekende heeft gemeend om die redenen de loongrens van f 3750 in elk geval voorhands niet te moeten doen gelden ten aanzien van de verzekering van de arbeiders ingevolge het Ziekenfondsenbesluit en hier de loongrens van f 3000 te behouden.

Het onderhavige wetsontwerp bevat de ingevolge het vorenstaande noodige voorzieningen.

Artikel I.

De voorgestelde loongrensverhoging maakt het noodzakelijk de artikelen 41a, 45, 52, eerste lid, en 55, vierde lid, der Invaliditeitswet te wijzigen door het in deze artikelen genoemde bedrag van f 3000 te vervangen door het bedrag van f 3750.

De ondergeteekende is van oordeel, dat de aanvangsloongrens der Invaliditeitswet van f 2000 (artikel 4) voor het oogenblik niet behoeft te worden verhoogd. Personen, die in hun eerste dienstbetrekking reeds aanstonds meer dan f 2000 per jaar verdienen, zijn in het algemeen voorbestemd om spoedig tot hoogere salariering op te klimmen. De ervaring leert, dat deze personen spoedig de loongrens van f 3000 overschrijden en dan hun verzekering verwaarloozen.

Artikelen II en III.

Indien in de Invaliditeitswet en de Ziektewet de loongrens van f 3000 wordt verhoogd tot f 3750, vloeit daaruit als noodzakelijk gevolg voort, dat het maximum dagloon van f 8, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 ten hoogste een uitkeering kan worden berekend, moet worden gebracht op f 10. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 16, vijfde lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 36, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In verband met de bestaande beperking van het dagloon tot f 8 is het bedrag, waarover per dag ten hoogste premie kan worden gevorderd, eveneens op f 8 gesteld. Dit bedrag dient derhalve evenals het dagloon te worden verhoogd tot f 10. In verband hiermede is een wijziging voorgesteld van de artikelen 40, vierde lid, 46, tweede lid, en 47 der Ongevallenwet 1921 en van artikel 79, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In de artikelen 78 der Ongevallenwet 1921 en 75 der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is bepaald, dat de tijdelijke uitkeeringen en renten onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of beleening en niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag noch voor faillissementsbeslag zijn tot een beloop van f 8 per week. Met het oog op den gestegen levensstandaard acht de ondergeteekende het wenschelijk dit bedrag tot f 10 te verhoogen.

De verhoging van het dag- en premieloon voor de verplichte verzekering ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 moet er toe leiden de overeenkomstige normen, geldende voor de vrijwillige verzekering ingevolge die wetten, op gelijke wijze te verhoogen. Dit wordt werkstelligd door de voorgestelde wijziging van de artikelen 87, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 99, eerste lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Ten gevolge van de verhoging van het dagloon, waarnaar de uitkeeringen worden berekend, tot f 10 is het gewenscht de burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van den werkgever voor de geldelijke schade, welke het gevolg is van een ongeval in verband met de dienstbetrekking een verzekerde in zijn dienst overkomen, te doen vervallen ten aanzien van werknemers, wier dagloon niet meer bedraagt dan f 10. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 93, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 101, tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Voorts verdient het aanbeveling het maximum der toelage, welke krachtens de Ongevallenwet 1921 of de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 aan een getroffen gedurende den tijd,